

17. ročník INFORUM KONFERENCE O PROFESIONÁLNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJÍCH

24. –26. máj 2011, Praha

Centralizovaný nákup EIZ na Slovensku Máme šancu pokračovať?

Centrum vedecko-technických informácií SR

autori prezentácie:
Mária Žitňanská, Michal Sliacky

obsah

- o projekte NISPEZ
- NISPEZ – najväčší centralizovaný nákup licencovaných prístupov k e-zdrojom
- prehľad najdôležitejších výstupov projektu – ŠC 1
- podujatia a publicita
- zhodnotenie riešenia: NISPEZ
- štatistické ukazovatele
- dotazníkové prieskumy používateľov e-zdrojov
- výhody centralizovaného hodnotenia využívania EIZ
- vyhľadávací portál pre vedu a výskum scientia.sk – ŠC 2
- NISPEZ – máme šancu pokračovať?

o projekte NISPEZ

strategický cieľ a 4 špecifické ciele (ŠC) projektu
NISPEZ –19 881 676,23 € (takmer 600 mil. Sk), 2008
- 2014

- ŠC 1 – Koordinácia výberu a optimalizácia portfólia elektronických informačných zdrojov pre výskum a vývoj
- ŠC 2 – Vybudovanie efektívneho systému využívania elektronických informačných zdrojov pre výskum a vývoj na báze nadstavbových nástrojov a technológií

NISPEZ – najväčší centralizovaný nákup licencovaných prístupov k e-zdrojom

projekt riešený v CVTI SR centrálnne zabezpečuje:

- nákup licencií pre prístup k e-zdrojom,
- odborné podujatia,
- publicitu e-zdrojov,
- hodnotenie využívania e-zdrojov.

prehľad najdôležitejších výstupov projektu – ŠC 1

- e-zdroje pre VaV – primárnym a najdôležitejším výstupom projektu NISPEZ je zabezpečenie prístupov k 15 rôznym licencovaným e-zdrojom pre 25 inštitúcií na Slovensku,
- odborné podujatia projektu NISPEZ,
- publicita EIZ,
- hodnotiace správy 2009, 2010.

inštitúcie zapojené do projektu NISPEZ

21 verejných VŠ a univerzít + 4 vedecké knižnice

(SNK, UKB, CVTI SR a SAV prostredníctvom ÚK SAV)

Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika	Univerzita J. Selyeho v Komárne
Akadémia umení v Banskej Bystrici	Univerzita Komenského v Bratislave
Centrum vedecko-technických informácií SR	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Ekonomická univerzita v Bratislave	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Katolícka univerzita v Ružomberku	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Prešovská univerzita v Prešove	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Slovenská národná knižnica v Martine	Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	Univerzitná knižnica v Bratislave
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Ústredná knižnica SAV v Bratislave (SAV)
Technická univerzita v Košiciach	Vysoká škola múzických umení v Bratislave
Technická univerzita vo Zvolene	Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne	Žilinská univerzita v Žiline
Trnavská univerzita v Trnave	

prehl'ad e-zdrojov NISPEZ

- ACM / Association for Computing Machinery
- Art Museum Image Gallery
- Gale Virtual Reference Library: Art
- IEEE/IET Electronic Library (IEL)
- Knovel Library
- ProQuest Central
- REAXYS
- ScienceDirect
- SCOPUS
- SpringerLink
- Web of Knowledge – Current Contents Connect
- Web of Knowledge – Essential Science Indicators
- Web of Knowledge – Journal Citation Reports
- Web of Knowledge – Web of Science
- Wiley Online Library

ACM / Association for Computing Machinery

ProQuest Central

REAXYS

Wiley Online Library

Art Museum Image Gallery

SpringerLink

Web of Knowledge

Web of Science with Conference

Web of Knowledge

Journal Citation Reports

Web of Knowledge

Web of Science

Web of Knowledge

Essential Science Indicators

Web of Knowledge

Current Contents Connect

IEEE/IET Electronic Library

SCOPUS

ScienceDirect

Gale Virtual Reference Library: Art

Knovel Library

odborné podujatia, publicita

Odborné podujatia projektu NISPEZ

- pracovné semináre
- informačné semináre
- výročné odborné podujatia:
  - „Brána k vedeckému poznaniu otvorená“ (27. 11. 2009)
  - „Brána k vedeckému poznaniu otvorená II – konferencia o elektronických informačných zdrojoch pre výskum a vývoj sprístupňovaných v rámci národného projektu NISPEZ (18. 11. 2010).

odborné podujatia, publicita

Publicita EIZ

- sprievodcovia jednotlivými databázovými kolekciami v printovej verzii, plagáty, roll-upy, záložky, skladačky, ale aj používateľské manuály k využívaniu jednotlivých e-zdrojov a pod.
- mediálne prezentácie (TV diskusie, rozhovory, novinové články a pod.), prezentácie na odborných seminároch, konferenciách, v odborných periodikách a pod.
- webová stránka projektu <http://nisppez.cvtisr.sk/> ([TU](#)).

NÁRODNÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM PODPORY VÝSKUMU A VÝVOJA NA SLOVENSKU
— prístup k elektronickým informačným zdrojom
NISPEZ

Hľadaj *** Vyhľadávací portál pre vedu a výskum scientia.sk

Úvodná stránka

O PROJEKTE

- ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1
- ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2
- ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3
- ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4

E-ZDROJE pre VaV

SCIENTIA.SK

ČASOPISY pre VaV (SK)

PODJIATIA

MÉDIA

FOTOGALÉRIA

OPÝTAJTE SA

Aktuality

3. 5. 2011
Wiley Online Library
Informačný seminár, Zvolen, 3. 5. 2011
celý článok

5. 5. 2011
Praktické ukážky vyhľadávania v plnotextových databázach EBSCOhost a ProQuest Central
Bratislava, 5. 5. 2011
celý článok

12. 4. 2011
Práca a vyhľadávanie v plnotextových databázach ACM Digital Library a IEEE/ET Electronic Library (IEL)
Pracovný seminár, Bratislava, 12. 4. 2011
celý článok

archív aktualít

scientia.sk
vyhľadávací portál pre vedu a výskum
projekt NISPEZ

Vzdialený prístup

základné údaje o projekte

NÁZOV:
Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom (NISPEZ)

REALIZUJE:
Centrum vedecko-technických informácií SR
Lamačská cesta 8/A
811 04 Bratislava

OPERAČNÝ PROGRAM:
Výskum a vývoj

PROJEKT FINANCOVANÝ:
Európsky fond regionálneho rozvoja

NEHÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK:
19 881 676,23 eur

OBDOBIE REALIZÁCIE:
december 2008 – máj 2014

zhodnotenie riešenia: NISPEZ – najväčší centralizovaný nákup licencovaných prístupov k e-zdrojom

Spoločné/centrálne hodnotenie využívania e-zdrojov NISPEZ spočíva v:

- vyhodnocovaní štatistických údajov využívania jednotlivých EIZ
- prostredníctvom dotazníkových prieskumov spokojnosti používateľov sleduje požiadavky, potreby a mieru spokojnosti pracovníkov VaV s portfóliom e-zdrojov sprístupňovaných v rámci projektu.

Výstupom sú hodnotiace správy, podklady na hodnotenie sa získavajú:

- zo štatistík využívania EIZ,
- z dotazníkových prieskumov uskutočnených medzi používateľmi EIZ,
- z Centrálného registra evidencie publikačnej činnosti (CREPČ),
- z databázy Web of Knowledge – Essential Science Indicators (WoK – ESI).

štatistické ukazovatele

typ databázy	štatistické ukazovatele
plnotextové	počet prístupov – počet vyhľadávanií – počet zobrazených plných textov dokumentov
bibliografické	počet prístupov – počet vyhľadávanií

- štatistické výstupy sú spracované v tabuľkovom aj grafickom prevedení (všetkých 15 elektronických informačných zdrojov sprístupňovaných v rámci projektu NISPEZ, pre všetkých 25 inštitúcií projektu NISPEZ,
- príklad spracovania štatistických ukazovateľov využívania databázy ScienceDirect, vid' príloha č. 1.

štatistické ukazovatele

- sledovanie zmeny a jej tendencie (t. j. kvantitatívnej zmeny vo využívaní EIZ v porovnaní rokov 2009 a 2010),
- sledujú sa pre každý štatistický ukazovateľ a pre každú databázu a inštitúciu zvlášť.
- zmena je vyjadrená ako absolútna (rozdiel v číslach), ale aj ako relatívna (rozdiel v %).
- prepočet štatistického ukazovateľa na počet potenciálnych používateľov tej – ktorej inštitúcie, a následne taktiež zmena (porovnanie rokov 2009 a 2010) a jej tendencia (či je rastová alebo klesajúca).

Príklad spracovania štatistických ukazovateľov využívania databázy ScienceDirect založeného na prepočtoch, vid' príloha č. 2.

dotazníkové prieskumy používateľov e-zdrojov

informácie o dotazníkovom prieskume:

- I. okruh: demografické údaje
- II. okruh: význam EIZ pre výskum, vývoj a pedagog. činnosť
- III. okruh: dostupnosť EIZ a ich publicita
- IV. okruh: informačná gramotnosť používateľov EIZ
- V. okruh: spokojnosť s obsahom a portfóliom EIZ
- VI. okruh: publikačné správanie používateľov EIZ

dotazníkové prieskumy používateľov e-zdrojov

informácie o dotazníkovom prieskume:

- Vyplnenie dotazníka (rok 2010) bolo možné v dňoch 13. 5. 2010 až 13. 6. 2010.
- Vyplnenie dotazníka (rok 2011) bolo možné v dňoch 10. 3. 2011 až 28. 3. 2011.
- Celkový počet respondentov, ktorí vyplnili dotazník: 1375 (rok 2010).
- Celkový počet respondentov, ktorí vyplnili dotazník: 1275 (rok 2011).

výhody centralizovaného hodnotenia využívania EI

- centralizované sledovanie štatistických ukazovateľov vytvorilo možnosti pre vzájomné porovnávanie inštitúcií,
- možnosti pre cielenejšiu publicitu, organizovanie odborných podujatí, seminárov a pod. práve tam, kde na to vyhodnotenie poukáže.
- slúži na priebežné sledovanie a hľadanie slabých článkov vo využívaní e-zdrojov,
- ako podklad pre optimalizáciu zvolenej ponuky e-zdrojov a participujúcich inštitúcií v ďalšom období realizácie projektu,
- je vhodným podkladom pre riadiace orgány,

výhody centralizovaného hodnotenia využívania EIZ

Hodnotiace správy (2009 a 2010):

- prinášajú zhodnotenie všetkých centralizovaných činností,
- dôraz kladú na kompletne spracované štatistických ukazovateľov všetkých databáz za jednotlivé inštitúcie NISPEZ,
- na základe analýz sledovaných štatistických ukazovateľov využívania EIZ a s prihliadnutím na počty potenciálnych používateľov jednotlivých inštitúcií je možné používateľské inštitúcie zapojené do projektu NISPEZ začleniť do určitých skupín,
- sú pracovný materiál – slúži pre potreby riešiteľov projektu a ako podklad pre optimalizáciu portfólia.

vybudovanie efektívneho systému využívania ELZ pre výskum a vývoj na báze nadstavbových nástrojov – ŠC 2

- problematika vyhľadávania v e-zdrojoch pre VaV
- riešenie – vyhľadávací portál pre vedu a výskum
scientia.sk

mílniky realizácie vyhl'adávacieho portálu pre vedu a výskum

- august 2009 – zverejnenie Oznámenia o vyhlášení verejného obstarávania
- september 2009 – vyhodnotenie súťažných ponúk a určenie víťaza
- december 2009 – podpísanie zmluvy s firmou Multidata s.r.o, Praha na produkty firmy ExLibris (zmluvne dohodnutá doba implementácie 5 mesiacov, ktorá začínala plynúť dňom technologickej pripravenosti CVTI SR)
- február 2010 – technologická pripravenosť CVTI SR
- júl 2010 –ukončenie implementácie systémov
- júl – september 2010 – testovacia prevádzka systémov
- september 2010 – skúšobná prevádzka systémov 24/7
- október 2010 – rutinná prevádzka

scientia.sk – implementované produkty spoločnosti ExLibris

- federatívny vyhľadávač MetaLib pripojených je cca 100 EIZ (portfólio tvoria EIZ, ktoré možno pripojiť t.j. ich špecifikácie sa nachádzajú v CKB MetaLibu)
- linkovací server SFX aktivovaná je množina EIZ, ktoré podporujú protokol OpenURL a ktorých špecifikácie obsahuje CKB SFX pozn: súčasťou riešenia je aj „portál e-časopisov“, ktorého obsah sa vytvára osobitne pre každú účastnícku organizáciu
- odporúčacia služba bX pre vyhladaný článok sa odporúčajú ďalšie relevantné e-články, o ktoré sa zaujímali iní používatelia; ak sú odporúčania k dispozícii, zobrazia sa v ponuke služby SFX

scientia.sk

scientia.sk
vyhladávací portál pre vedu a výskum

- vytváranie podmienok pre efektívne využívanie portálu
- informačné a pracovné semináre
- materiály publicity
- ukážka webového rozhrania portálu

NISPEZ – máme šancu pokračovať?

- ŠC 1 projektu NISPEZ – najväčší centralizovaný nákup licencovaných prístupov k e-zdrojom pre výskum a vývoj na Slovensku,
- čo nás čaká v blízkej budúcnosti,
- čo prináša dané riešenie do budúcnosti,
- je centralizovaný nákup prístupov z jedného miesta (CVTI SR) tým správnym riešením?

do pozornosti

<http://scientia.cvtisr.sk/>

<http://nispez.cvtisr.sk/>

<http://www.cvtisr.sk/>

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

**otázky, diskusia
ďakujeme za pozornosť**

-

CVTI SR

2011

-

maria.zitnanska@cvtisr.sk

marian.vano@cvtisr.sk

michal.sliacky@cvtisr.sk

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ